

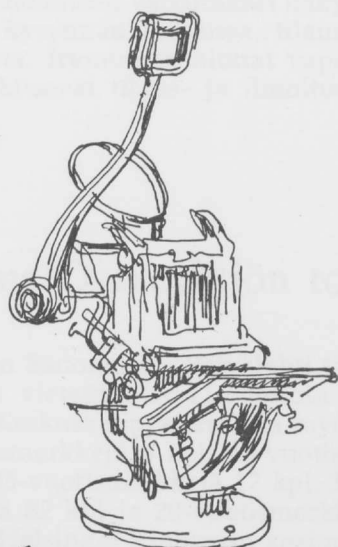
HELSINGIN SANOMAT

Sanoma
Osakeyhtiön
toimintakertomus
vuodelta
1969

**SUOMEN ENIMMİN
LĒVINNYT LEHTI**

Kansi:
Taiteilija Topi Vikstedtin ehdotus
Helsingin Sanomien
liikemerkiksi

Sanoma Osakeyhtiö

Toimintakertomus vuodelta 1969

Yhteinen Työväen Aikakauslehti
1900-1901
1900-1901

Sanoma Oskari

Toimintakertomus vuodelta 1900

Noususuhdanne loi leimansa Suomen talouselämään. Reaalinen bruttokansantuote lisääntyi vuoden aikana n. 7 % ja teollisuustuotanto n. 9 %. Työllisyystilanne parani loppuvuodesta ja ulkomaankaupamme kasvoi voimakkaasti.

Vuosi 1969 oli toinen "vakauttamisvuosi". Vuoden alussa tapahtui yleinen 16 pennin korotus työtunnille, mikä merkitsi n. 6 %:n ansiotason nousua. Tiukalla hintasäännöstelyllä pysytettiin hintataso vakaana ja elinkustannusindeksi nousi vain 2 % ja tukkuhintaindeksi 4 %.

Ainoana alana graafisen teollisuuden tuotanto aleni vuonna 1969. Alan kannattavuus jatkui siten heikkona. Painotöitten hintasäännöstely lopetettiin tosin kesällä 1969, mutta kun myös paperin hintasäännöstely loppui, merkitsi se välittömästi hintaneuvottelujen alkua. Sovitut korotukset tulivat voimaan siviilipaperin osalta kuitenkin vasta vuonna 1970; lehtipaperin hinta jäi ennalleen.

Noususuhdanteen vaikutukset näkyivät kustannusosalalla lähinnä ilmoitustilan kysynnän kasvussa, tilaustuloihin ei sillä vielä ehtinyt olla vaikutusta. Irtonumerohinnat vapautuivat säännöstelystä, mutta eniten merkitsevät tilaus- ja ilmoitushinnat jäivät edelleen säännöstel-lyiksi.

Sanoma Osakeyhtiön toiminta vuonna 1969

Helsingin Sanomat — Päivälehti täytti marraskuussa 80 vuotta. Merkipäivää vietettiin 1. 11., jolloin yhtiön järjestämässä tilaisuudessa jaettiin Keskuskauppakamarin myöntämiä ansiomerkkejä seuraavasti: 50-vuotismerkkejä 5 kpl, 45-vuotismerkkejä 8 kpl, 40-vuotismerkkejä 37 kpl, 35-vuotismerkkejä 17 kpl, 30-vuotismerkkejä 51 kpl, 25-vuotismerkkejä 82 kpl ja 20-vuotismerkkejä 168 kpl. Lisäksi jaettiin Päivälehti — Helsingin Sanomain ansioplakeja 18 kappaletta sekä Sananvapauden mitaleja 10 kappaletta. Saman päivän iltana Sanomain Kerho r.y. järjesti Dipolissa iltajuhlan, johon osallistui lähes 2000 sanomalaista.

Yhtiön toimintavuosi oli tuloksellinen. Rationalisointitoimenpiteitä jatkettiin ja niiden tuloksena saatiin kustannukset pidettyä kurissa varsin hyvin ja toiminnan tehokkuutta lisättiin. 24 vuotta yhtiömme kustantamana ilmestynyt Valitut Palat -lehti siirtyi — kansainvälisen Reader's Digest'in käytännön mukaisesti — perustetun Oy Valitut Pa-

lat — Reader's Digest Ab -nimisen yhtiön julkaistavaksi. Yhtiömme hoitaa edelleenkin Valittujen Palojen painatustyöt ja tilausliikenteen sekä ATK-tehtävät.

Helsingin Sanomien ilmoitusmetrit kasvoivat n. 9 % ja Ilta-Sanomien n. 22 %. HS:n arkilevikki pysyi miltei ennallaan; vuoden loppupuolella levikki nousi, samoin sunnuntaipainos on koko vuoden osalta noussut voimakkaasti. IS:n osalta jatkettiin kotiinkannon rajoittamista. Vuoden 1970 alusta lukien IS siirtyy kokonaan irtonumerolehdeksi, postin jakelua lukuunottamatta. IS:n sivumäärä korotettiin 20 sivuksi.

Aikakauslehtien osalta kehitys oli heikompi. Viikkosanomat ja Me naiset kärsivät selviä takaiskuja sekä levikissä että ilmoitusmyynnissä. Kodin Kuvalehti ja Purje ja Moottori kasvoivat voimakkaasti. Purje ja Moottorin toimituksellista linjaa muutettiin syksyllä siten, että siihen sisältyy koko moottoriala. Aku Ankan levikki kasvoi edelleen.

Kirjoja kustannettiin vuonna 1969 entistä enemmän eli 14 eri teosta ja lisäksi kolme Walt Disney -kirjaa, ja kirjojen kappalemääräinen kokonaisuusmyynti oli noin 732.000 kappaletta.

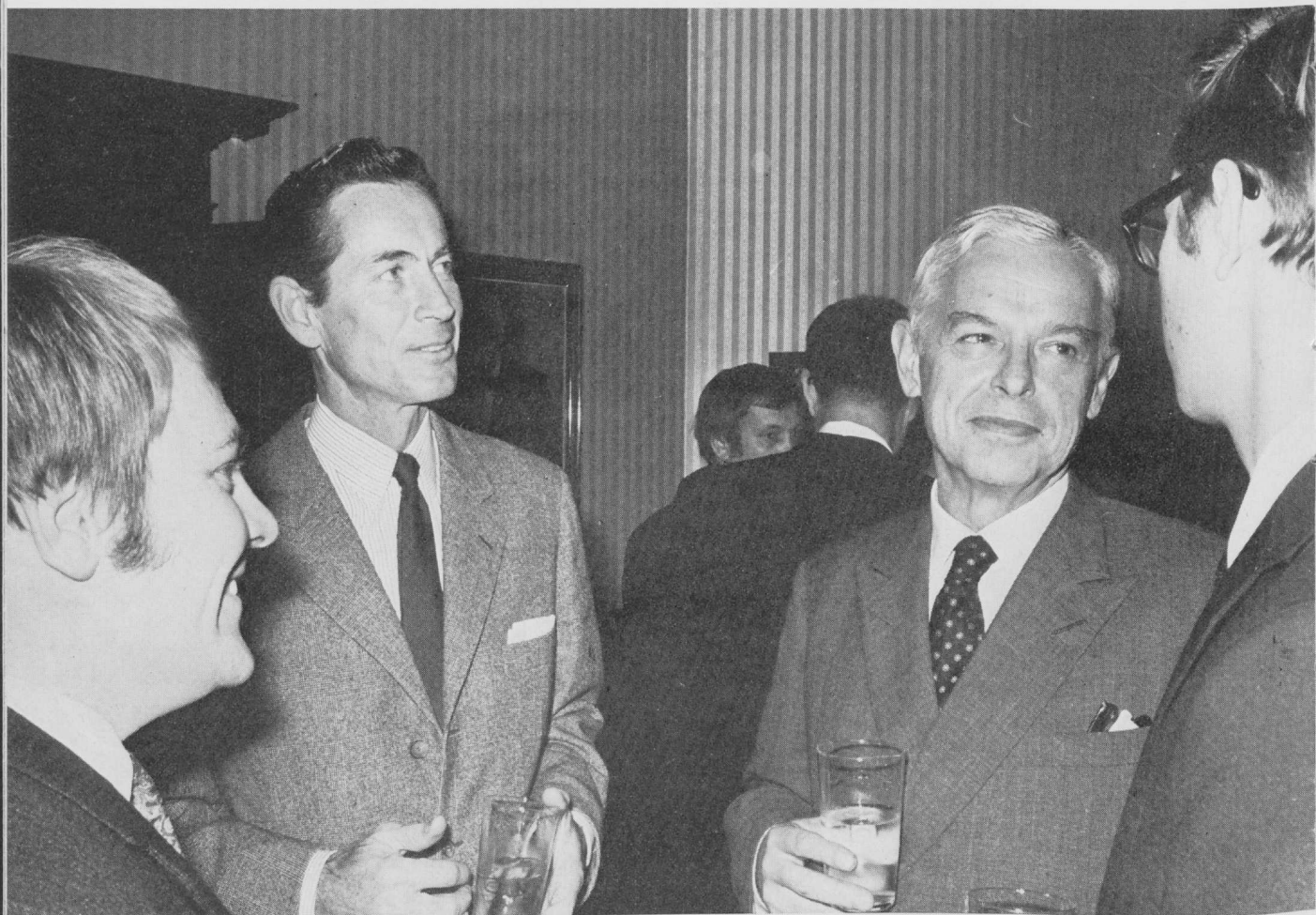
Sanoma Osakeyhtiön teollinen myynti kehittyi vuoden aikana vastoin graafisen teollisuuden yleiskehitystä suotuisasti. Osansa tähän kehitykseen oli alkuvuoden vientitoiminnalla. Vientiin meni kaikkiaan 2.238.100 kappaletta erilaisia painotuotteita yhteensä kymmenenä eri tilauksena.

Hallinnon rationalisointia jatkettiin tutkimalla suuritöisten tilaus- ja ilmoitusliikennetietojen kehittämistä tietokoneiden avulla automatisoitaviksi. Helsingin maalaiskunnasta v. 1966 ostetun Sanomala-alueen suunnittelu jatkui myös ohjelman mukaisesti.

*Helsingin Sanomat järjesti maahamme tutkittavaksi saatujen kuu-
kivien näyttelyn Adlonin linnanpihalla. Näyttely saavutti jättäjäis-
menestyksen sekä nuorten että vanhojen joukossa. Kuvassa tri Birger
Wiik ja eri-ikäisiä katsojia suojattujen kivihaarvinaisuuksien tarkas-
telussa.*

Marraskuussa 1970 Helsingin Sanomat järjesti Ludviginkadulla vastaanoton ulkomaisille Salt-lehtimiehille. Tilaisuudessa nähtiin myös Salt-valtuuskuntien jäseniä ja Helsingin diplomaattikuntaa sekä kotimaisina vieraina mm. valtioneuvoston ja ulkoasiainministeriön edustajia. Yhdysvaltain neuvotteluvaltuuskunnan jäsenet, kenraalimajuri Royal Allison (vas.) ja entinen apulaispuolustusministeri Paul Nitze keskustelemassa Helsingin Sanomien ulkomaanosaston toimittajien Kari Kallion ja Erkki Pennasen kanssa.

Johtokunta ja tilintarkastajat

Sanoma Osakeyhtiön johtokuntaan ovat vuoden 1969 aikana kuuluneet edelleen:

Varatuomari Aarne Castrén, puheenjohtaja
Toimitusjohtaja Aatos Erkkö, varapuheenjohtaja
Rouva Violet Erkkö
Rouva Patricia Seppälä
Teollisuusneuvos Risto Kavanne
Päätoimittaja Teo Mertanen.

Erovuorossa ovat Patricia Seppälä ja Aarne Castrén.

Yhtiökokouksen valitsemina tilintarkastajina toimivat vuonna 1969 eversti G. Taucher ja pankinjohtaja Martti Tulonen sekä kauppat.lis. Aimo Autio KHT, joka myös on toiminut valvontatilintarkastajana. Varalla ovat olleet varatuomarit Lauri Borenus ja Aarne F. Castrén.

Vastaavaa

Varsinainen omaisuus

Rahoitusomaisuus

Rahat ja pankkisaatavat	885.845,37	
Tilisaamiset	18.743.137,57	19.628.982,94

Vaihto-omaisuus

Valmiit tavarat ja puolivalmisteet	359.866,54	
Raaka- ja tarveaineet	3.962.016,71	4.321.883,25

Käyttöomaisuus

Aineellinen:

Maa-alueet	6.902.539,69	
vähennys	52,04	6.902.487,65
Rakennukset	10.406.686,34	
poistot	814.175,75	9.592.510,59
Koneet ja kalustot	13.918.242,83	
lisäys	1.155.278,92	
vähennys	53.311,80	
	15.020.209,95	
poistot	4.476.725,12	10.543.484,83
		27.038.483,07

Aineeton:

Arvopaperit	7.202.613,43	
lisäys	413.635,70	
vähennys	118.842,70	7.497.406,43

Arvostuserät

105.475,—

Siirtyvät erät

1.241.200,31

mk 59.833,431,—

Tulostase 1. 1.—

Kulut

Palkat	11.506.403,96	
Vuokrat	464.919,65	
Korkokulut	1.180.351,58	
Verot	1.560.573,66	
Poistot	5.300.538,37	
Muut varsinaiset kulut	19.840.745,52	39.853.532,74
Tilivuoden voitto		1.060.471,64
		mk 40.914.004,38

use 31. 12. 1969

Vastattavaa		
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen:		
Tilivelat	7.267.277,21	
Muut velat	9.964,17	7.277.241,38
Pitkäaikainen:		
Lainat		21.394.976,42
Arvostuserät		
Liiketoiminnan		
kehittämisrahasto	9.445.504,09	
Luottotappiovaraus	536.000,—	9.981.504,09
Siirtyvät erät		11.307.144,56
Oma pääoma		
Osakepääoma	3.550.380,—	
Vararahastot	4.250.958,35	
Investointirahasto	1.000.000,—	8.801.338,35
Voitto		
Voitto edell. vuosilta	10.754,56	
Tilivuoden voitto	1.060.471,64	1.071.226,20
		<u>mk 59.833,431,—</u>

Vastuusitoumuksia mk 35.000,—
 Arvopapereita panttina mk 5.676.244,25

1.— 31. 12. 1969

Tuotot		
Varsinaiset tuotot		
Tuotot liikkeen harjoittamisesta	39.391.716,63	
Korkotuotot	242.108,28	
Veronpalautukset	481.311,24	
Muut varsinaiset tuotot	798.868,23	40.914.004,38
		<u>mk 40.914.004,38</u>
Vuosivaihto	104.198.264,73	
Palkat	44.842.946,01	

Tilintarkastuskertomus

Sanoma Osakeyhtiön yhtiökokouksen 21. 4. 1969 valitsemina olemme suorittaneet yhtiön tilivuoden 1969 tilintarkastuksen ja esitämme lausuntonamme seuraavaa:

Allekirjoittanut Autio on tilivuoden aikana suorittamissaan tarkastuksissa todennut, että yhtiön kirjanpito on asianmukaisesti hoidettu.

Yhtiön tilinpäätös on oikein perustein tehty ja sen taseet on oikein tileistä johdettu. Omaisuus on arvostettu yhtiön vakavaraisuutta silmälläpitäen. Elinkeinotulon verottamisesta annetun lain säännösten mukaisesti on liiketoiminnan kehittämisrahastoon siirretty 9.445.504,09 mk. Investointirahastoon on siirretty 1.000.000 mk.

Tulostase osoittaa tilivuodelta voittoa 1.060.471,64 mk. Kun edellisten vuosien käyttämättömiä voittovaroja on 10.754,56 mk, yhtiökokouksen käytettävissä on voittovaroja 1.071.226,20 mk.

Kassa- ja pankkitilit ovat täsmänneet kassan sekä rahalaitosten tilotteiden kanssa. Arvopaperit ovat asianmukaisesti tallessa ja vakuutukset ovat hoidetut.

Edellä esitetyn perusteella ja kun yhtiötä on käsityksemme mukaan hoidettu huolella ja menestyksellisesti, ehdotamme yhtiökokoukselle, että tilinpäätös vahvistetaan ja että tilivelvollisille myönnetään vastuuvapaus.

Puollamme johtokunnan ehdotusta voittovarojen käyttämisestä.

Helsingissä maaliskuun 17 päivänä 1970

G. Taucher

Lauri Borenus

Martti Tulonen

Aimo Autio
KHT

Aarne F. Castrén

Yhtiön täyttäessä 80 vuotta järjestettiin 1. 11. tilaisuus, jossa jaettiin ansiomerkkejä kauan palvelleille sanomalaisille. Merkit jakoi toimitusjohtaja A. Erkko johtokunnan jäsenten rowien avustamana.

Suurin yhtiön kolmesta henkilökunnan ruokalasta, Ludviginkadulla sijaitseva, uudistettiin perusteellisesti kesällä 1969.

Ehdotus voittovarojen käytöstä

Tilivuoden voitto on 1.060.471,64 markkaa. Tulostilillä on lisäksi käyttämättömiä voittovaroja 10.754,56 markkaa, joten yhtiökokouksen käytettävissä on 1.071.226,20 markkaa.

Johtokunta ehdottaa,

— että osinkoa jaetaan 14 % eli 4,20 markkaa osaketta kohti, eli	497.053,20
— yleishyödyllisiin tarkoituksiin varataan	50.000,00
— että jäännös	524.173,00

jätetään voitto- ja tappioutilille ja johtokunta oikeutetaan käyttämään nämä varat verojen maksamiseen vuoden 1970 aikana.

Mikäli yhtiökokous hyväksyy nämä ehdotukset, tulevat omat varat jakautumaan seuraavasti:

Osakepääoma	3.550.380,00
Vararahasto	4.250.958,35
Investointirahasto	1.000.000,00
Käyttämättömät voittovarot	524.173,00
	<u>9.325.511,35</u>

Helsingissä maaliskuun 6 päivänä 1970

SANOMA OSAKEYHTIÖ
Johtokunta

Aarne Castrén

Violet Erkkö
Risto Kavanne

Aatos Erkkö

Patricia Seppälä
Teo Mertanen

Toiminta numeroiden valossa

Yhtiön liikevaihto oli vuonna 1969 mk 104.198.264,73, mikä vastaa mk 94.982.428,02 vuonna 1968. Nousu oli sitten mk 9.215.836,71.

Lehtien levikit olivat virallisen levikintarkastuksen mukaan seuraavat:

	1969	1968	Ero ±
HS	265.956	266.039	— 83
HS sunn.	300.842	289.249	+ 11.593
IS	71.697	70.434	+ 1.263
AA	236.800	217.285	+ 19.515
KT	56.600	63.405	— 6.805
VS	76.340	82.349	— 6.009
MN	152.027	174.805	— 22.778
KK	54.319	41.503	+ 12.816
PM	18.631	9.878	+ 8.753

Henkilökunta ja palkat

	1969	1968	Ero ±
— Henkilökuntaa toimipaikoissa	2.519	2.648	— 129
— Jakajat	1.880	1.918	— 38
— Palkkojen määrä	43.652.395,54	40.155.131,45	+ 3.497.264,09
— Palkkioiden määrä	2.963.195,29	2.265.454,—	+ 697.741,29
— Eläkkeiden määrä	207.353,39	195.215,17	+ 12.138,22
— Sosiaaliturvamaksut	2.948.013,30	2.683.843,60	+ 264.169,70

Pääraaka-aineiden kulutus

Paperi	1969	1968	Ero ±
— Lehtipaino	28.290.032 kg	27.793.000 kg	+ 497.032 kg
— Offsetpaino	8.009.230 „	7.630.097 „	+ 379.133 „
— Kohopaino	872.592 „	794.520 „	+ 78.072 „
Yht.	37.171.854 kg	36.217.617 kg	+ 954.237 kg

Väri	1969	1968	Ero ±
— Lehtipaino	443.651 kg	453.000 kg	— 9.349 kg
— Offsetpaino	125.212 „	118.922 „	+ 6.290 „
— Kohopaino	7.291 „	8.000 „	— 709 „
Yht.	576.154 kg	579.922 kg	— 3.768 kg

Teollisen myynnin laskutus liikevaihtoveroineen

	1969	1968	Ero ±
Aikakauslehtiä	9.230.462,25	6.718.896,—	+ 2.511.566,25
Muita painotöitä	6.109.230,24	4.398.262,—	+ 1.710.968,24
Kuvalaattoja	480.202,25	409.955,—	+ 70.247,25
Yht.	15.819.894,74	11.527.113,—	+ 4.292.781,74

Johtajisto ja päätoimittajat

Yhtiön johtajiston ovat muodostaneet:

Aatos Erkko toimitusjohtajana

Risto Kavanne varatoimitusjohtajana ja graafisen ryhmän johtajana

Teo Mertanen toimitusryhmän johtajana

Martti Teräsalmi hallintoryhmän johtajana.

Markkinointiryhmän johtajana toimineen Martti Immosen siirryttyä 1. 2. 69 Valitut Palat Oy:n toimitusjohtajaksi on Sakari Almi myyntijohtajana hoitanut markkinointiryhmää.

Lehtien päätoimittajat ovat olleet:

Helsingin Sanomat	Teo Mertanen vastaava Heikki Tikkanen Aatos Erkko
Ilta-Sanomat	Olavi Aarrejärvi
Aku Ankka	Alli Peltonen
Me naiset	Helena Ahti
Viikkosanomat	Juha Nevalainen 30. 9. saakka ja sitten Jalmari Torikka
Kodin Kuvalehti	Maire Varhela vastaava Birgitta Tikkanen
Purje ja Moottori	Niilo Littunen vastaavana 5. 8. saakka ja sen jälkeen toisena päätoimittajana; Matti Korjula 5. 8. alk. vastaavana

Tämä vuosikertomus on ladottu
Diethelm-antiikvalla, otsikointi Garamondia
Painopaperina on käytetty
kansissa Kromekote-taidepainokartonkia 250 g/m²
kuvasivuilla Kromekote-taidepainopaperia 120 g/m²
tekstisivuilla Illustra-kiillotonta taidepainopaperia 150 g/m²

Painoasun on suunnitellut Jorma Laakso

Painettu Sanoma Kohopainossa
Helsinki 1970